

וליוסף ילד שני בנים בטרם תבא שנת הרעב וגו'. רבי יצחק פתח, (מיכה ה) וְהָיָה שְׂאֵרֵית יַעֲקֹב בְּגוֹיִם בְּקֶרֶב עַמִּים רַבִּים כְּטַל מֵאֵת ה' פְּרִיבִיּוֹת עָלָי עֹשֶׁב יִקְנֶה לְאִישׁ וְלֹא יִיחַל לְבַנֵּי אָדָם. בֹּא רְאֵה, בְּכֹל יוֹם וְיוֹם כְּשֶׁהָאֹר עוֹלָה, מִתְעוֹרֶרֶת צְפוּרָה אַחַת בְּעֵץ שֶׁל גֵּן הָעֵדֶן, וְקוֹרֵאת שֶׁלֹש פְּעָמִים, וְהַשְּׂרֵבִיט מְזַדְקֶה, וְהַכְּרוֹז קוֹרֵא בְחֵיל: לָכֵם אוֹמְרִים שְׂרֵי הַמְּשָׁלָה, מִי מִכֶּם שְׂרוּאָה וְלֹא רוּאָה, שְׁעוֹמֵד בְּעוֹלָם וְלֹא יוֹדְעִים עַל מָה קִיְמִים, וְלֹא מְשִׁיחִים בְּכַבּוּד רַבּוֹנָם, הַתּוֹרָה עוֹמֶדֶת לְפָנֵיהֶם וְלֹא מְשַׁדְּלִים בָּהּ - טוֹב לָהֶם שֶׁלֹא נִבְרָאוּ, עַל מָה יִקּוּמוּ בְּלֵי שָׁכַל. אוֹי לָהֶם כְּשִׁיתְעוֹרְרוּ יָמֵי רַע וְיִטְרְדוּ אוֹתָם מִן הָעוֹלָם.

מִי הֵם הַיָּמִים שֶׁל רַע? אִם תַּעֲלֶה עַל דַּעְתְּךָ שֶׁהֵם יָמֵי הַזְקָנָה - לֹא כֹף, שֶׁהָרִי יָמֵי הַזְקָנָה, אִם זָכָה בְּבָנִים וּבְנֵי בָנִים - הֵם יָמֵי טוֹב. מִי הֵם יָמֵי רַע? אֲלֵא הֵם כְּמוֹ שְׁנֵאֲמַר, שְׂכַתּוֹב (קהלת יב) וְזָכַר אֶת בּוֹרְאֵיךָ בִּימֵי בַחורְתֶיךָ עַד אֲשֶׁר לֹא יָבֹאוּ יָמֵי הָרַעָה. אֵינָם יָמֵי הַזְקָנָה. אֲלֵא סוּד הַדְּבַר-כְּשֶׁבְרָא הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת הָעוֹלָם, בְּרָא אוֹתוֹ בְּאוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה, וְכָל אוֹת וְאוֹת נִכְנְסָה לְפָנָיו, עַד שֶׁהַתְקִימוּ כָּל אוֹתִיּוֹת בְּאוֹת בִּי"ת. וְכָל אוֹתָן אֶלְפָּא בִּיתוֹת שֶׁהַתְגַּלְגְּלוֹ הָאוֹתִיּוֹת, כְּלָן עוֹמְדוֹת (כָּלן) לְבָרָא הָעוֹלָם.

בֵּינָן שֶׁהַתְגַּלְגְּלוֹ וְהַתְחַבְּרוֹ שְׂתִי אוֹתִיּוֹת הִלְלוּ ט"ר יַחַד, עֲלֵתָה טִי"ת, וְלֹא הִתְיַשְׁבָּה, עַד שֶׁגָּעַר בָּהּ הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְאָמַר לָהּ: טִי"ת טִי"ת, עַל מָה אַתְּ עוֹלָה וְאֵינְךָ מְתִישְׁבֶת בְּמִקוּמְךָ? אָמְרָה לְפָנָיו: וְכִי עֲשִׂית אוֹתִי לְהִיּוֹת אוֹת בְּרֵאשׁ שֶׁל טוֹב, שֶׁהָרִי

בָּנִים בְּטָרָם תְּבֹא שְׁנַת הָרַעֲב וְגו'. רַבִּי יִצְחָק פָּתַח, (מִיכָה ה) וְהָיָה שְׂאֵרֵית יַעֲקֹב בְּגוֹיִם בְּקֶרֶב עַמִּים רַבִּים כְּטַל מֵאֵת יְיָ פְּרִיבִיּוֹת עָלָי עֹשֶׁב אֲשֶׁר לֹא יִקְנֶה לְאִישׁ וְלֹא יִיחַל לְבַנֵּי אָדָם. תָּא חֲזִי, בְּכֹל יוֹמָא וְיוֹמָא, כַּד נְהוּרָא סֻלְקָא. אַתְעַר חַד צִיפְרָא בְּאֵילָנָא דְגִנְתָּא דְעֵדֶן, וְקָרִי תִלַּת זְמַנִּין. וְשְׂרֵבִיטָא יִזְדַּקֶּה, וְכְרוּזָא קָרִי בְּחֵיל, לְכוּן אֲמַרִין, הוֹרְמַנִי דְבוֹרִיִּירִי. מָאן מְנַכוּן דְחָמִי וְלֹא חָמִי. דְקִיִּימָא בְּעֵלְמָא, וְלֹא יִדְעִי עַל מָה קִיִּימִי, לָא מְשִׁיחִין בִּיקְרָא דְמֵאֲרִיהוּן. (דף רד ע"א) אוֹרִיִּיתָא קִיִּימָא קְמִיִּיהוּ, וְלֹא מְשַׁדְּלִי בָהּ. טַב לוּן דְלֹא יִבְרוּן, עַל מָה יִקּוּמוּן בְּלֹא סְכֻלְתָּנוּ. וְוִי לוּן כַּד יִתְעַרוּן יוֹמֵי דְרַע עֲלֵיִיהוּ, וְיִטְרְדוּן לְהוּן מֵעֵלְמָא.

מָאן אֵינּוּן יוֹמִין דְרַע, אִי סֻלְקָא דַּעְתְּךָ דְאֵינּוּן יוֹמֵי דְסִיבּוֹ, לָאוּ הֲכִי. דְהָא יוֹמֵי דְסִיבּוֹ, אִי זָכָה בְּבָנִין וּבְנֵי בָנִין, יוֹמֵי דְטַב אֵינּוּן. מָאן אֵינּוּן יוֹמִין דְרַע, אֲלֵא אֵינּוּן כְּמָה דְאֲתַמַּר. דְכַתִּיב, (קהלת יב) וְזָכַר אֶת בּוֹרְאֵיךָ בִּימֵי בַחורְתֶיךָ עַד אֲשֶׁר לֹא יָבֹאוּ יָמֵי הָרַעָה, לָאוּ אֵינּוּן יוֹמִין דְסִיבּוֹ. אֲלֵא רְזָא דְמִלְּהָ, כַּד בְּרָא קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא עֵלְמָא, בְּרָא לִיָּה בְּאֲתוּוֹן דְאוֹרִיִּיתָא. וְכָל אֶת וְאֶת עֲאֲלַת קְמִיָּה, עַד דְאֲתַקִּימוּ כְּלָהוּ אֲתוּוֹן בְּאֶת בִּי"ת. וְכָל אֵינּוּן אֶלְפָּא בִּיתוֹת דְאֲתַגְּלַגְּלוּ אֲתוּוֹן, כְּלָהוּ קִיִּימִי (כְּלָהוּ) לְמַבְרֵי עֵלְמָא.

בֵּינָן דְאֲתַגְּלַגְּלוּ וְאֲתַחַבְּרוּ תְרִין אֲתוּוֹן אֲלִין ט"ר כְּחֵדָא, סֻלְקָא טִי"ת וְלֹא אֲתִישְׁבֶת, עַד דְגָעַר בָּהּ קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא. וְאָמַר לָהּ, טִי"ת טִי"ת, עַל מָה אַתְּ סֻלְקָא וְלֹא אֲתִישְׁבֶת בְּדוּכְתֶיךָ. אָמְרָה קְמִיָּה. וְכִי עֲבַדַת לִי לְמַהוּי אֶת בְּרִישָׁא דְטוֹב, דְהָא אוֹרִיִּיתָא פָּתַח בִּי כִי טוֹב.